

Mt 5,13—16 (5. 2. 2023, HK, KK)

Pán Bůh vás má rád.

A není tam žádné *ALE* ani *POKUD* nebo *KDYŽ*, a dokonce ani žádné *PŘESTOŽE*.

Prostě a jednoduše, má vás rád.

Ne že by to bylo hlavní téma oddílu, který jsme právě vyslechli. Ale mám tak nějak potřebu to říct, taky v souvislosti s tímto oddílem. A nejsem sama. Když jsem se zeptala dětí, *jaký je člověk, o kterém řeknete, že je světlo*, byla snad první odpověď: „Ten, koho máš rád.”

Zvláštní... žádný popis povahy nebo chování nebo užitečnosti (a světlo i sůl jsou sakra užitečné a dojdeme k tomu), ale v první řadě *vztah*, milovanost. Pán Bůh vás má rád — jste milovaní — bez *ale* nebo *pokud*, bez *když* či *přestože*.

Zní to jako strašně otrápané sdělení, nic nového pod sluncem. Ale... Vážně? Díky Bohu za to, jestli to tak opravdu je — že je to pro vás samozřejmé a nic nového pod sluncem; že se vám sdělení o Boží lásce už dostalo hluboko pod kůži, že s tím vědomím žijete, že z *toho* můžete žít. Že v sobě nemáte potřebu o svoje místo na slunci bojovat, protože zkrátka víte, že tu jste chtění.

Že si nepotřebujete lásku zasloužit, ale naopak z ní čerpáte, máte v ní zapuštěné kořeny a díky ní rostete a dýcháte a jste. Nemyslím to ironicky, opravdu: díky Bohu za to, jestli to tak je.

A je na místě volat k Bohu za všechny ty lidi, kteří to mají jinak — a že jich je! Ježíš by mohl vyprávět o *zástupech* a co všechno za životní příběhy se do takového zástupu schová. Dobře ty lidi ze zástupu viděl, když přišli do jeho blízkosti. Seděl na hoře (tak akorát daleko, aby je viděl ze zdravého odstupu, a tak akorát blízko, aby se s nimi nemínil), viděl je a mluvil k nim a ke svým učedníkům; mluvil o těch lidech ze zástupu *dobře*... Ta slova dobrořečení tady zněla minulou nedělí. Dobrá slova o těch, kteří jsou v koncích, o těch, kdo pláčou, protože hodně ztratili, o těch, kdo se starají o druhé, a tak dále.

A to se přece týká také vás, milí učedníci tehdy a dneska, „počítejte s požehnáním vždy, když vás lidé srazí k zemi nebo vyženou pryč nebo budou o vás říkat lži, aby znevážili Krista...” Počítejte s požehnáním, a dnes si k tomu máme plynule přidat: Počítejte s tím, že vy sami jste požehnáním — jste jako světlo a sůl jeden pro druhého, ale hlavně taky pro ty smutné ze zástupu, kteří stojí v dálce a neslyší, a pro ty, kdo pláčou doma, protože neměli sílu přijít nebo jim nikdo neřekl, a pro ty, kdo nad sebou zlomili hůl, pro ty, kdo nevědí kudy kam a nosí v sobě velikou hořkost, pro ty, kdo se starali o druhé, až z toho vyhořeli. Vy, kteří jste všelijak ne-mocní, počítejte s požehnáním a taky s tím, že vy sami jste požehnáním pro ne-mocný svět. Kam až z hory dohlédnete a ještě mnohem dál. To není úkol, na který buď máte, nebo nemáte. To je konstatování. Je to podobně samozřejmé konstatování — se kterým přitom nemusíme být až tak lehce srozuměni (nemusíme to mít pod kůží) — jako bylo to samozřejmé sdělení, že nás má Pán Bůh rád.

Jste světlo světa, jste sůl země.

A není tam žádné *ALE* ani *POKUD* nebo *KDYŽ*, a dokonce ani žádné *PŘESTOŽE*.

Prostě a jednoduše, jste.

Naložit s tím můžete různě, můžete prý pozbýt chuti nebo se přiklopit a zhasnout (v tom se to od té Boží lásky liší, tu neztratíte, ani když vyčichnete a zhasnete) ... ale z Ježíšova hlediska, jak tak na vás kouká z odstupu i zblízka, není co řešit. Jeho pohled na vás je jasný: Jste světlo světa, země vás potřebuje jako sůl, a ano, pořád je řeč o vás, kteří pláčete a ztrácíte a uklízíte si v sobě a staráte se o druhé a někdo vás srazil k zemi a zrovna procházíte krizí... a všechno to další, o čem byla řeč.

Jde to ruku v ruce, jste milovaní a chtění v tom nemocném Božím světě. A jo, teď už je na místě vyzdvihnout i tu *užitečnost* světla a soli: Jste užiteční ve světě. Jste tu k něčemu. Jste tu k něčemu *dobrému*. Počítá se s vámi, samozřejmě.

Mohli bychom rozebírat, k čemu jsou to světlo a sůl vlastně dobré. Jaké jsou ty vlastnosti soli, které z ní dělají surovinu nad zlato. A co by to tak mohlo naznačovat, pokud jde o nás, o lidi, a konkrétně o Ježíšovy učedníky. A jaké dobré skutky že to mají být (na světlo) vidět. Nebudu se teď do toho seznamu pouštět. Předhodím vám jenom pár nápadů, co mají světlo i sůl společného — a vy si s tím dál nějak poradíte.

Jednak je to obojí celkem *všední záležitost*. Pravděpodobně jste se už se světlem a solí dneska potkali, a kdo ne, doženete to v řádu hodin. Být světlem a solí, to není něco nadpozemsky výjimečného, závazek pro vyvolené, ze kterého byste se měli zhroutit. Světlo a sůl jsou prostě tady, každý den, ani si to nemusíte uvědomovat. Dokud o ně ovšem nepřejdete, to víme z pohádek a z vyprávění těch, kdo zažili válku.

Další věc, a připadá mi, že sem Ježíš svými slovy mířil, světlo ani sůl *nejsou samy pro sebe*. Jste sůl země, jste světlo světa. Sůl dává jídlu chuť, ale sama o sobě je — ve větším množství — docela hnusná. Samotné se jí nenajíte. Tady zcela výjimečně nesouhlasím s dětmi z nábožka, které mi demonstrativně předváděly, že samotná sůl se jíst dá a je fakt dobrá... Trvám na tom, že to platí možná na chvíli, v počátečním nadšení, ale dřív nebo později by se jim ten žaludek zákonitě zvedl a milá sůl by šla ven. Kdybychom se tu jako křesťané zamkli zevnitř v kostele a vytvořili si tu takový malý stát ve státě, jako že podle pravidel Božího království, tak se můžeme mít sebevíc rádi, ale prostě by to nebylo dobré. Pár hodin ano, pár dní snad, ale pak bychom už zkrátka museli ven. Pokud bychom ovšem nepřestali být solí. Boží království dveře do světa nezavírá, ale otevírá — a křesťané nemají vytvářet hromady soli, solné jeskyně nebo solné sloupy, ale mají prostě žít ve světě, tak jako se sůl prostě vyskytuje ve vašem obědě. No a se světlem je to podobné, to řekl Ježíš naprosto názorně — k čemu je světlo pod nádobou? Co by se asi tak stalo s plamínkem, kdybychom na tu svíčku na stole Páně přiklopili hrnec?

A zatřetí, co mají světlo (třeba světlo svíčky) a sůl společného — tady se znovu vděčně odvolám na děti — prý sůl štípe a svíčka pálí. Obojí má šmrnc, není to žádné tuťtuňuňu, sůl i svíčka mají zvláštní sílu. A pozor, dokážou prý rozpustit led. V komentářích jsem se s tímto výkladem nesetkala, ale přijde mi naprosto geniální. A provokativní, protože led rozpouští ta sůl, kterou vyhodíte na zem a lidé po ní šlapou... Ale pořád je to sůl, neztratila svou slanost — a pomáhá, aby ostatní neupadli.

Bůh vás má rád. Jste světlo světa a sůl země.

Jste milovaní — a jste užiteční.

Je důležité neprohodit to pořadí. Nejste milovaní *proto*, že jste užiteční. To už spíš: Jste užiteční proto, že máte povědomí o Boží lásce, která se vztahuje k vám a k tomuto světu.

Jste užiteční jako ti, kdo mají to povědomí pod kůží, a jste užiteční jako ti, kdo takovou zkušenost bezpodmínečné lásky nemají a hladovějí po ní. Tak nebo tak, jste světlo světa a sůl země.

Narušujete strukturu ledu.